

נקמת היורדים

טום קרוז, שלי יחימוביץ', נועה קנולר ויהודה לוי הם רק כמה מהסלבס שלא התביישו לאבזר את השיניים בברזלים בגיל מאוחר. כך הפכו אביזרי האימה של ילדי שנות ה־70 לעניין של מבוגרים. אופנה, אבל דנטלית

הדר טורוביץ'

בעולם הדימויים התרבותי שבתוכו אנו מתנהלים קיימות כמה אקסיומות אסתטיות שלא ניתן להתעלם מהן, בין אם הן נכונות ובין אם לאו: בלונדיניות הן קלות דעת, אדום זה צבע של תשוקה ואנשים עם ברזלים בשיניים הם חנונים דחויים שלא נגעו בכחורה. אז בהנחה שהילרי קלינטון פתרה את הסוגיה עבור הבלונדיניות, טרנר יישור השיניים בקרב אנשים שצולחו את גיל 14 לפני עשור ומעלה הופך את האורתודונטיה

לטרנר החם ברפואה האסתטית ובאופנה גם יחד.

התבוננות קפדנית ברחוב, בכניין המשרדים הסמוך ואפילו בקמפוסים השונים מגלה לא מעט נשים וגברים ששנות הנעורים מאחוריהם וחיוכים מנצנצי פלטות בפיהם. ד"ר רוני ז'יץ, מומחה ליישור שיניים ולסתות, מעיד כי נכון להיום הגיל הפופולרי ביותר ליישור שיניים במרפאתו נע בין 20 ל־35. לדבריו, "העלייה הזו מגיעה במקביל לפיתוח של שיטות חדשות, אסתטיות יותר. החשיפה שיש לנושא באינטרנט מביאה מטופלים מודעים מאוד. הם בדקו את האפשרויות הקיימות, יודעים מה לבקש, וכל זה נתן לתחום דחיפה מאוד גדולה".

גם ד"ר טובי קוכמן, מנהל תחום יישור השיניים במרכזים הרפואיים של "אמריקן לייזר", מודע היטב למגמה: "בעבר אחוז המבוגרים הפונה ליישור שיניים היה נמוך יחסית. כיום כ־70 אחוז מהמטופלים אצלנו הם מבוגרים, שמבינים שהחיוך הוא כרטיס הביקור שלהם, ולכן מוכנים להשקיע מאמץ, זמן וכסף בטיפול. במקרים רבים, עם השלמת היישור הם חשים יותר ביטחון עצמי ואפילו משוכנעים שהוא סיע בידם בקידום בעבודה".

אפשר להתנשק עם זה

ההנחה שחיוך של דוגמן למשחת שיניים יהפוך את חייך לנוחים יותר אינה מופרכת כלל וכלל. זו הדרך להשגת החיוך המנצח שמאיימת על

← האורתודונטיה הנוכחי שונה מאוד ממה שהכרנו בעבר.

אחד השינויים הדרמטיים הוא פיתוחם של "סמכים שקופים". ד"ר קוכמן מסביר כי מדובר באותן טבעות מוכרות, אך כעת הן עשויות חומר פלסטי או קרמי שקוף. בתחום הזה ניתן גם ליהנות מסמכים שמור דבקים בצד הפנימי של השיניים במקום בחזית וכן משיטה חדשנית שנקראת Invisalign (ראו מסגרת).

לדברי ד"ר ז'יץ, קיימת אופציה נוספת: טבעות ללא גומיות, שמקצרות את משך הטיפול ומצמצמות את מספר הביקורים הדרושים אצל האורתודונט. לדבריו, הן אף מעניקות חיוך רחב יותר. והמחיר בהתאם – טיפול כזה יעלה לכם כמה אלפי שקלים יותר מהטיפול הרגיל בטבעות. ד"ר ז'יץ גם מציין כי הטיפולים היום פחות מכאיבים מבעבר, "החוטים עשויים ממתכות הרבה יותר משובלות, ולכן מפעילים פחות לחץ על השיניים והכאב פחות משמעותית".

החיוך של "בטי המכוערת"

כשנים האחרונות ניתן למצוא את הטבעות למיניהן בפיחה של לא מעט דוגמניות וסלבס, שחרתו על דגלם שיניים ישרות וחיוך מתוקתק. "מוזמן אני חשב שיש בזה חנינות", מעיד הסטייליסט ראובן כהן. "בעיני, כמו בכל דבר אחר, זה תלוי באיטיווד שלך. יש אנשים שמרכיבים משקפיים ומרגישים לא אטרקטיביים, ויש אנשים עם משקפיים שהם הכי מגניבים ואופנתיים. אותו דבר לגבי ברזלים בשיניים – אם כבר, אז תלך עם זה עד הסוף".

מאוד ייתכן שזה מה שבוחר לעשות טום קרוז ב-2006, כשחשף את החיוך המפורסם ועתיר השיניים שלו למצלמות כשהוא מתגאה בפלטה עדכנית. כמוהו עשתה גם הזמרת שר ואילו בארצנו הקטנטנת יכולתם לראות את יהודה לוי ואת שלי יחימוביץ'

↑ נועה קנולר, כלה עם ברזלים

מאובזרים בראש חוצות כפלאי האורתודונט, טיה, אך דווקא איה כורם, שהבעיה הרנטגית שלה בהחלט בלטה, הצליחה לחמוק מעין המצלמה וליישר שיניים בפרטיות.

השחקנית והבמאית נועה קנולר היא בהחלט רוגמה לאחת שנשאה את הטבעות שלה בגאון. "זה היה לי נורא טבעי, ממש לא הרגשתי אחרת בשום צורה", היא אומרת, "אבל כשהתחנתי (עם השחקן אוהד קנולר, ה"ט), המשפחה קצת קפצה: 'מה פתאום את מתחנת עם טבעות בשיניים?'".

נועה קנולר: "כשהתחנתי, המשפחה קפצה: 'מה פתאום את מתחנת עם טבעות בשיניים?' זה נורא הפתיע אותי, בכלל לא חשבתי להוריד אותן, זה הפך לחלק ממני"

זה נורא הפתיע אותי, בכלל לא חשבתי להוריד אותן, זה הפך לחלק ממני. כיומיום לא היתה בעיה, אבל לא אשקר – כשהיו לי טבעות לא אהבתי להצטלם עם חיוך רחב והקפדתי לעשות זאת בפה סגור". לא שהטבעות הפריעו לקנולר בקריירת המשחק, לפעמים הן אפילו שימשו כנוס. מתברר שעל הסט של הטלנובלה "בובות"

צילום: טום מולצ'ין

מאוד התלהבו מהאקסורי הרנטג'י וביקשו מקנולר להשאירו לצילומים. עבור תפקידה ב"מרוחות" היא ויתרה לתקופה על הטבעות, אך הן חזרו מיד בתום הצילומים.

גם בעולם האופנה, הניחוח המעט אל-טרנטיבי שמביאים איתם הברזלים מעורר התלהבות. "באופנה כל הזמן מחפשים להביא קטע, או זו אולי לא הצהרה אופנתית, אבל זה בהחלט קטע מגניב לעבור איתו", אומר כהן. צלם האופנה דורי חסון זוכר צילומים שערך לרוגמנית פאולינה, שהייתה תהדרה בטבעות באותה תקופה. "לקחתי את זה ממקום של הומור", הוא מספר, "ביקשתי ממנה לחייך חיוך רחב במיוחד. הגזמנו את זה בכוונה – אם כבר הולכים עם זה, אז עד הסוף". גם הרוגמנית קשיה גוגוקייביץ' הסתובבה בשמונת החודשים האחרונים עם ברזלים בשיניים ולא הפסיקה לעבור לרגע.

בעוד בעולם המבוגרים הטרנדיות של עולם האורתודונטיה עדיין בשלבי צמיחה, בקרב הילדים בחו"ל מדובר בלהיט של ממש. בארצות הברית, למשל, ילדים מגיעים לרופאי השיניים ודורשים גומיות בצבעים שונים, ברזלים בגוני זהב ופלאטינה, ולפעמים אף יוצאים מאוכזבים כשמתחוויר להם שהם לא זקוקים ליישור כלל. גם הנוער התאילנדי עשה הכול על מנת להתיישר עם הטרנד, ולפני כשנתיים אף התעוררה שערורייה של ממש, כשהמשטרה יצאה נגד אנשים שמכרו ברזלים צבעוניים לבני נוער, מבלי שעברו הכשרה באורתודונטיה.

אין ספק כי את הקשר האמביוולנטי בין יישור שיניים לעולם האופנה מגלמת טוב מכולם דמותה של בטי טוארז, הלא היא "בטי המכוערת". היא מעבירה את ימיה במשרדיו המפונפנים של מגזין אופנה ומצליחה לפרפר את הגברים הכי שווים, על אף החיוך הספק גרוטסקי ספק שובה לב שלה. ❦

היורמים

⬅️ מטופלים רבים. ההתניה החברתית לפיה ברזלים בשיניים הם ערובה לחיי חברה עצובים, מונעת מרכיבים לגשת אל כיסא האורתודונט. עבור ג'סי קרליקר, 23, אחת מהמטופלות של ר"ד קוכמן, החשש היה כה גדול עד שבילדותה החליטה פשוט לוותר על כל העניין: "אחרי שהשתחררתי מהצבא הבנתי שאם לא אעשה את זה עכשיו, כבר לא אעשה את זה בכלל. הייתי מאוד נבוכה בבתחלה, זה הרי כמו אצל ילדים קטנים. התחושה היא שיש משהו מוזר ולא נורמלי בשיניים, משהו שלא צריך להיות שם, אבל מהר מאוד התרגלתי והבנתי שאין

מה להתבייש בזה. אני ממליצה בחום. "כשאתה ילד זאת דווקא יותר בעיה בעיי ניי", מבאר רונן דטל, 24, שדווקא ניסה כילדותו ופרש מהר מאוד. את הטיפול הוא השלים לפני שנה. "ילדים צוחקים על כל דבר, מבוגרים מבינים שזה משהו שצריך לעשות. קיבלתי הרבה עירוד מהסביבה, למרות החשש הראשוני", הוא אומר. טליה

ראונו כבן, חנוניליסט:
"יש אנשים שמרזיבים משקפיים ומרגישים לא אטרקטיביים, ויש כאלה שהם הכי מגניבים ואופנתיים. אותו דבר לגבי ברזלים בשיניים - אם כבר, אז תלך עם זה עד הסוף"

לוי טיטיון, פסיכולוגית קלינית מומחית בשינוי הרגלים והיפנוזה, מכירה את החששות היטב: "ראשית, ישנו החשש האסתטי. הנחת ברזלים על השיניים פוגעת באיך שהארס נראה ובאופן שבו הוא רגיל לראות את עצמו. זה שינוי שלא קל להתמודד איתו ושלווקח זמן להתרגל אליו. הסוג השני של החשש הוא פסיכולוגי - חשש מאובדן שליטה. אנחנו מפתחים שיהיה לנו קשה לאכול, לדבר, או לבצע פעילות יומיומית אחרת שקשורה בפה".

החששות הללו הונצחו לא מעט בקולנוע ובטלוויזיה. למשל, כשדמותה של מירנדה מ"סקס והעיר הגדולה" נאלצה ללכת עם ברזלים בשיניים באחד הפרקים. בשיאו של הפרק היא מצאה את עצמה ישובה בדיוט כשפיסת טפנר שחררה תקועה לה בין השיניים. ובנושא הדיוטים - משוכה נוספת שעלולה להראיג את הבחורה הצעירה שתחליט ליישר את שיניה היא סופו של הדיוט. רגע האמת, שבו את מעוניינת להצמיד את שפתיך לשלו, והפליטה עשויה לבצע בו את זממה המתכתי. "אפשר להתנשק עם זה", מרגיעה ג'סי, למורת נסיון וחבר. "בתחלה התפרדתי, אבל אחרי הפעם הראשונה הבנתי שזה לא מפריע בכלל".

כואב, אבל פחות

בני האדם התלהבו משיניים ישרות עוד לפני הספירה. ארכיאולוגים יודעים לספר על מעין טבעות מתכת שהונחו על השיניים על מנת לצמצם רווחים ביניהן - התקנים פרימיטיביים ומפחידים למדי. תחום יישור השיניים הפך לשגרה בתחילת המאה שעברה. הפלטות והטבעות השונות צברו מומנטום של ממש בתחיל שנות ה-70, והן שאחראיות לרוב סיוטי הילדות של רבים מאיתנו, שזוכרים את מתקני הראש מעוררי הפלצות הידועים בכינוי "הרסן". קצת קשה להאמין באדייליה שמפזרים כיום הרופאים והמטופלים המרוצים, אבל מתברר שעולם

הפלטות החדשות - כשזה מגיע ליישור שיניים, שקוף היא מילת המפתח

כחזית. לטיפול זה נדרשת תקופת הסתגלות ממושכת מעט יותר מהרגיל. תחילה ייתכנו שיבושים קלים בהגייט אותיות, וכן אי נוחות ללשון וקשיים קלים בלעיסה, אך זה חולף תוך כמה ימים. משך הטיפול ארוך יותר, בדרך כלל.

מחירי הטיפולים הללו נעים מ-4,000 שקל בקופות החולים ובאמצעות ביטוחים ועד 34 אלף שקל במרפאות הפרטיות ואצל מומחים. כל זה תלוי כמובן במצב המטופל ובסוג היישור לו הוא זקוק. טיפול אורתודונטי ממוצע אורך כשנה וחצי עד שנתיים.

4. Invisalign - פלטות (קשתיות) שקופות. שיטה חדשנית ליישור שיניים, שמתבצע באמצעות סדרה של פלטות שקופות ונשלפות, העוטפות את השיניים. הפלטות מורגשות כל שבועיים, עד להשגת התוצאה הרצויה. יש להרכיבן לפחות 20 שעות ולהסירן אך ורק לצורך אכילה, שתייה וצחצוח שיניים. לשיטה יתרון אסתטי, כיוון שלא ניתן להבחין בפלטות. החסרונות: עלות יקרה יותר מן השיטות האחרות (30-25 אלף שקל) ומשך טיפול ארוך יותר.

החידושים בתחום יישור השיניים כוללים שיטות משוכללות במיוחד, שהמשותף לכולן הוא רגש גם על הפן האסתטי של התהליך. קבלו ארבע שיטות שיגרמו לכם להמשיך לחייך, אם לא כל הדרך אל הבנק - לפחות כל הדרך ליישור הנכסף:

- 1. שימוש בסמכים (טבעות) בעלי נעילה עצמית.** תהליך המסייע בהשגת שיווי משקל בין כל המרכיבים בפה, להשגת תזוזת שיניים אופטימלית. לסמכים אלו יתרונות רבים: הם קטנים יחסית לסמכים המסורתיים, וברוב המקרים נמנע הצורך בעקירות עקב הרחבת הלסת ואין צורך בהחלפת גומיות, עלותם נמוכה יחסית, משך הטיפול קצר יותר ומספר הפגישות עם האורתודונט מצומצם יותר.
- 2. טבעות שקופות, מחרסינה או מפלטיק.** לכל סוג יתרונות וחסרונות: מחרסינה עמידה וחזקה יותר מפלסטיק. עם זאת, היא עלולה לפגוע בנגוגיית השן וכן להישחק ולהישבר. היתרון הברור של השימוש בטבעות שקופות הוא אסתטי, אך תהליך היישור ארוך יחסית.
- 3. טבעות פנימיות (סמכים לינגואליים).** סמכים המודבקים בצד הפנימי של השיניים במקום

